

Meditisiinidoktor Silver Türk

27. oktoobril 2009 kaitses Tartu Ülikoolis doktoriväitekirja Silver Türk teemal „Etiopathogenetic aspects of chronic prostatitis: role of mycoplasmas, coyneform bacteria and oxidative stress” („Kroonilise prostatiidi etiopatogeneetilisi aspekte: mükooplasma, korüneformsed bakterid ja oksüdatiivne stress“). Doktoritöö juhendajateks olid dotsent Reet Mändar mikrobioloogia instituudist ja vanemteadur Tiiu Kullisaar biokeemia instituudist, oponendiks professor Sandra Mazzoli Firenze Ülikoolist.

Krooniline prostatiit ehk eesnäärme-põletik on kompleksne kliiniline seisund, mis on sagedasim uroloogiline diagnoos alla 50aastastel ja sageduselt kolmas üle 50aastastel meestel. Senised teadmised kroonilise prostatiidi etioloogia ja patogeneesi kohta on lünklikud, mistõttu puuduvad ka ühtsed diagnostika- ja ravikriteeriumid. Võrreldes teiste eesnäärmehaigustega (vähk, healoomuline suurenemine) on prostatiiti suhteliselt vähem uuritud.

Doktoritöö eesmärgiks oli selgitada selle haiguse tekkepõhjust ja -mehhanisme. Käsitleti prostatiidi võimalikke tekijaid – korüünebaktereid ja mükooplasmasid –, mida rutiinsete mikrobioloogiliste külvide käigus

ei avastata, samuti oksüdatiivset stressi kui haiguse kulgu vahendavat mehhanismi. Tööst selgus, et korüneformsed bakterid on suguteede polümikroobse koosluse oluline osa nii tervetel kui ka prostatiidiga patsientidel, ent nende liikide spekter on prostatiidiga patsientidel märksa laiem kui tervetel meestel. Kõige selgemini seostus prostatiidiga *Corynebacterium*'i G-rühm, mis osutus prostatiidi raviks sageli kasutatavate ravimite suhtes vähetundlikuks. Mükooplasma-de seostusid prostatiidiga eelkõige *Ureaplasma parvum* ja *Mycoplasma genitalium*. Oluliseks patogeneesimehhanismiks on põletikulise prostatiidi patsientidel oksüdatiivne stress, mis esineb nii lokaalselt kui ka süsteemselt ning mis väljendub samaaegses antioksidantide hulga vähenemises ning oksüdatsiooniproduktide ja pro-oksidantide hulga suurenemises. Töös esitati skeem, mis ühendab oksüdatiivse stressi abil suletud patogeneesiringiks senised olulisemaks peetud patogeneesimehhanismid (infektsioon, autoimmuunsus ja närvi-lihasehäire).

Reet.Mandar@ut.ee
Silver.Turk@mail.ee